

У Војном суду осуђени припадници ЗНГ

КАЗНА ЗА ОРУЖАНУ ПОБУНУ

Осуђени припадници хрватске паравојске истицали су се суровошћу над старешинама и војницима ЈНА у Вуковару и околини

Августа прошле године, тек два месеца од почетка сукоба на тлу бивше Југославије, многи млади „домољуби“ приступали су Збору народне гарде, партијској оружаног формацији хрватске владајуће странке, будућој војсци Хрватске. Многи екстремни хадезеоци, добровољно обукавши униформу ХДЗ војске, уочили су могућност некажњеног насиља и терора над Србима и свима онима који се не слажу с новим поретком. За Збор народне гарде и његове ствараоце Југословенска народна армија постала је трн у оку и једина препрека њиховом дивљању. Блокирањем касарни и бездушним нападима на јединице ЈНА припадници хрватске паравојске заратили су против Југославије и њене оружане силе.

У тој побуни против СФРЈ и борби против српског народа и ЈНА, међу припадницима Збора народне гарде учествовали су и Владо Ошуст, Златко Заборни, Дамир Ацага, Борис Ердeљи, Драго Касало и Владимир Мандић, младића којима судбина није била наклоњена — часници будуће хрватске војске послали су их да ратују против Југословенске народне армије, да злочинима почињеним у Вуковару доказују оданост независној Кроацији. Послани су тамо где је било најтеже, где су се борили само проверени, најбездушнији и најтврђи хадезеоци. Наоружани и распоређени у пратећи вод 204. батаљона ЗНГ, нису попут „татиних и маминих синова“ остали у Загребу, као чувари младе демократије и страначких главешина ХДЗ. Своју оданост морали су да докажу крвљу. И то су чинили.

Артиљеријски напади на јединице ЈНА

Насиљем и суровошћу истицао се заповједник вода Владо Ошуст који није трпео поговор. Његова наређења морала су да се изврше у најкраћем року,

Тако је Златко Заборни око „Ристићевог салаша“ крај Вуковара и у Улици Славка Родића поставио противтенковске и противпешадијске мине, обезбеђујући ватрене положаје с којих су Ошуст и његови бојовници артиљеријским и другим оруђима нападали јединице ЈНА у вуковарској касарни и на Петровој гори. О локацији и размештају припадника ЈНА обавештавао их је Борис Ердeљи са осматрачнице „Центар“ у близини Кумровачке улице. Од ватре усмерене на кућу др Цреварца погинули су резервни капетан Драган Рокнић и два војника ЈНА. У нападима на „Врачарову кућу“ припадници активног састава ЗНГ, предвођени Владом Ошустом, убили су три припадника ЈНА. Неограничену суровост испољио је тих дана Златко Заборни који је мржњу према припадницима ЈНА доказивао пуцајући и у погинуле војнике. Тако је 31. октобра из калашњикова пуцао у главу војника Јована Ковачевића иако је видео да је већ мртав.

О последицама таквих дејстава Ошуст и његови домољуби нису размишљали, као ни о могућности да се једног дана, по завршетку ратних сукоба, појаве пред судом и одговарају за почињене злочине. А злочине су починили и Драго Касало и Владимир Мандић који су са Дудика крај Вуковара из минобацача и противавионског топа гађали тенковску јединицу ЈНА.

Убиство војника при напуштању тенка

Такви напади, учестали половином октобра, за Касала нису били ништа ново, јер је као екстремни хадезеовац још почетком августа ручним бацачем оштетио један тенк. Стога је у октобарским нападима на тенковске јединице Армије својим млађим друговима био узор у суровости према припадницима ЈНА који би напуштали погођене тенкове. Међународне конвенције Касала и његове саборце у злочинима нису обавезивале, тако да тенкисти Саша Пантелић и Љубинко Жарчанин који су се, напустивши погођени тенк, кретали с тенковском колоном према Митници нису имали никаквих шанси. Саша је

погинуо, а Жарко рањен и заробљен. У многим дејствима против ЈНА Касало и Мандић учествовали су заједно са Ошустом и његовим бојовницима. Заједно с њима су и заробљени и после испитивања у сабирном логору изведени пред Војни суд.

Оптужба за учествовање у оружаног побуни против Југославије

Војном тужиоцу није било тешко да на основу обимног доказног материјала оптужи Владу Ошуста као коловођу побуне и подстрекача својих колебљивих сабораца на злодела против припадника ЈНА. Учествовањем у оружаног побуни против СФРЈ и Уставом Утврђеног државног поретка Ошуст и његови другови изазвали су смрт и рањавање више припадника ЈНА. Уништавањем борбене технике ЈНА и угрожавањем безбедности и војне снаге тада заједничке и јединствене земље, у време ратне опасности прокламоване одлукама Председништва СФРЈ, припадници ЗНГ су учинили кривично дело кажњиво Кривичним законом СФРЈ. О томе младим бојовницима њихови часници нису говорили. Њихов најважнији задатак била је борба за независност Хрватске по сваку цену.

Неколико месеци касније ту цену у Војном суду у Београду изрекло је веће петорице, председавајући је био судија Душко Допућа, капетан I класе. За кривична дела за која је предвиђена временска казна затвора у трајању од 10 до 15 година. Владо Ошуст је осуђен на 13, Драго Касало на 12, Владимир Мандић, Дамир Ацага и Борис Ердeљи на по 11 и Златко Заборни као млађи пунолетник на 9 и по година затвора. Одбрана оптужених је инсистирала на њиховог младости, заблудама и незнању, али је судија Допућа у образложењу пресуде јасно ставио до знања и оптуженима и њиховим браниоцима да одговорност за почињене нападе на јединице ЈНА проистиче из одлучности оптужених и исказаног суровости према рањеним припадницима ЈНА. Није уважено ни мишљење одбране да оптужени нису знали да нападају тенкове ЈНА, јер их је тада, према речима судије, дакле на самом почетку сукоба, имала једино ЈНА као легална оружаног сила СФРЈ, а то су припадници ЗНГ свакако знали. Истицање државне заставе на тенковима није обавезно, као што је то случај за авионе и бродове који, крећући се небом и морима, могу да пређу границе земље којој припадају.

Авантура у којој су можда и не својом вољом, али свакако веома пожртвовано учествовали, за осуђене зенге је завршена. У Војном затвору имаће времена да размишљају о томе ко им је и због чега уништио младост. Злодела која су починили борећи се за хадезевску демократију морају им оптеретити савест.